

[Landbrugsministeren.]

består ligesom et personligt forhold. Hvis man nu forlader det — og det ville blive følgen af at indlade sig på sådanne andelsudstykningsforetagender —, vil dette samhörighedsforhold, som jeg af forskellige grunde tillægger så stor betydning, blive brudt. At man udfra et kommunistisk synspunkt kan synes, at dette er noget ønskværdigt, forekommer mig ikke forbavsende, for det, som kommunisterne på forskellige områder tilstræber, er jo, at få folk gjort rodløse i forhold til deres hjem og deres bedrift, ja, i det hele taget. Der er tale om en opløsningstendens, og det er derfor ikke forbavsende, at en kommunist fremsætter sådanne betragtninger, men jeg tror, at gamle demokratiske partier ikke uden videre lader sig lokke ud på den glidebane.

Til slut vil jeg, idet jeg gentager min tak for den velvillige modtagelse, lovforslaget har fået, sige, at når diskussionen står om udstykning i det hele taget, er det nødvendigt, at man holder sig for øje, at udstykningens betydning slet ikke kan gøres op i kroner og øre. De sociale, de folkelige og de sjælelige værdier, der knytter sig hertil, den store interesse, vi har i at få oprettet så mange selvstændige landbohjem som muligt, overskygger jo langt betydningen af de større eller mindre beløb, vi anvender i denne forbindelse. Ihvertvel man måske fra nationaløkonomisk side kunne gøre det op på den vis, at det produktionsmæssigt og nationaløkonomisk, udfra en rent øjeblikkelig vurdering, måske var bedre med stordrift under en eller anden form, så tegner det sig derfor for mig sådan, at de værdier, jeg har nævnt for et øjeblik siden, har en så stor og afgørende betydning, at den indsats, vi præsterer i forbindelse med de udstykningslove, vi har, er meget fornuftig og de omkostninger, de medfører, meget forsvarlige.

Som sagt, jeg takker for den velvillige behandling, lovforslagene har fået, og jeg vil gerne tilsidst oplyse, at når vi har haft så travlt med at få lovforslagene igennem, først i det andet høje ting og nu her i folkettinget, hænger det ikke mindst sammen med, at vi derigennem vil skabe mulighed for og baggrund for, at de unge på et så tidligt tidspunkt som muligt, kan få at vide,

hvad de bevillingsmæssigt har at rette sig efter.

Carl Petersen: Den højtærede minister og det ærede medlem hr. Aage Fogh fandt ligesom en vis trøst i, at selvom udviklingen ikke var inde i den rigtige skure for dem, der gør brug af udstykningslovgivningen, så var det dog meget værre for de andre. Det er for mig en meget dårlig trøst, ærlig talt, for mine betragtninger gjaldt i virkeligheden ikke alene dem, der kommer ind under udstykningslovene, men hele den danske landbefolkning. Nu kan man tale så smukt, man vil, om alle disse problemer. Der er sikkert ingen, der mistænker mig for, at jeg ikke vil gøre det bedste for landboungdommen med hensyn til udstykning, men min sunde fornuft siger mig, at vi er kommet til et punkt, hvor vi skal prøve at vurdere fremtiden, og selvom der kan siges alt det smukke, således som den højtærede landbrugsminister ved sin sidste udtalelse gjorde, står dog den kendsgerning tilbage, at selvom konjunkturerne falder — jeg tænker slet ikke på, at de skulle komme ned til 30ernes niveau, men f. eks. på at vi kom ned på en kornpris af 20—25 kr. pr. 100 kg, hvilket ikke er umuligt, og priserne på de dyriske produkter aftages efter kornpriserne —, så skal den husmand, der i dag etablerer sig, skaffe 2 000 kr. til renter og faste skatter. Vi, som har levet vort liv på sådanne brug, ved nok, at det ikke er så let at pumpe et par tusinde kroner frem, når der først skal tages hensyn til driftsudgifter, og når der skal tages hensyn til, at man skal leve et nogenlunde anstændigt liv. Det var det, jeg gjorde opmærksom på, og så er det da en dårlig trøst, at der er nogen, der er værre stillet, for selvfølgelig er de landmænd, vi her taler om, bedre stillet end dem, der skal købe i det frie marked. Man kan måske tilføje, at dér er staten ikke engageret, det går til på en anden måde.

Det er måske rigtigt, hvad den højtærede minister siger med hensyn til prisdannelsen. Det kan vi ikke diskutere nu, men jeg fremhævede blot den kendsgerning, at når sædpriserne er oppe i 70 kr., kan man ikke vente at købe jord til samme priser, som da hele prisniveauet lå i normal højde, det er ganske naturligt.